

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegráf K. Lajos könyvkereskedésben,
Szinay Gyula kiadó lakásán (Kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
Négy hasábos pént sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot maghán foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyiltéri közlemények minden pént sora 50 krajczár.
Hirdetések fölvetének Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben.
Kéziratok nem adának vissza.

Az új püspök.

Debreczen, január 12.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspökévé Kiss Áron választott. E hír lapunk olvasóit bizonyára nem lepi meg, mert mi idő-ről-időre hiteles adatokat közöltünk a püspök-választási mozgalmakról s Kiss Áront már ezelőtt pár héttel nyíltan a tiszántuli egyházkerület megválasztott püspökének tartottuk és hirdettük.

Nagy örömmel tudatjuk most olvasóinkkal, hogy az a kiváló egyházi férfi, kinek püspök-jelöltségét mi örömmel üdvözöltük, kinek megválasztásához erős reményeket fűztünk, megválasztott a legtekintélyesebb ev. ref. egyházkerület püspökévé.

Az egyházkerületi közgyűlés által a szavazatok felbontásával megbízott küldöttség tegnap d. u. kezdte meg a szavazatok felbontását s esti 8 óra tájban hirdették ki az eredményt, mely a következő:

Kiss Áronra beérkezett **321** szavazat.
Szabó Jánosra » **140** »
Tóth Sámuelre » **101** »
Balogh Ferenczre » **6** »
Szell Kálmánra » **1** »

Kiss Áronnak a többsége tehát igen impozáns. — Megválasztásához elég lett volna 290 szavazat, ő azonban **31** szavazattal ennél többet nyert, a többi püspökjelöltekkel szemben pedig **73** a többsége. —

Éljen a mi főpásztorunk, a tiszántuli egyházkerület új püspöke: Kiss Áron!

(K. B.) Szívünk melegével üdvözöljük főtisztelendő Kiss Áron urat, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület új püspökét!

A nagy ösök, a kiváló hitbajnokok székébe méltó utód jutott. Szeretettel, bizalommal és reménnyel tekintünk az új kormányzóra, ki saját bizalmunkból, szabad választásunkból kifolyólag a ti-

A DEBRECZENI TÁRCSAJA.

A szép Rozalinda.

Írta: Andrea.

Fordította: Bíró Iréz.

Mindenki valódi szépségnek tartja. A Broadway-utcán, a 126 sz. alatti palotaszorú, minden kényelemmel és fényűzéssel berendezett házban lakik; egyetlen gyermeke egy gazdag New-Yorkban lakó bankárnak; neve: miss Rozalinda Wreford. Alakja oly tökéletes, hogy nagyobbak látszik, mint a milyen valósággal; tartása pedig méltóságos. Világos barna haja — mely hullámosan árnyékolja be hófehér homlokát — a legdivatosabban van elrendezve. Szemei ragyognak, de tekintete hideg. Nem lehet meghatározni, hogy tengerzöld, vagy égszínkéék szemü-e. Ajaka piros és beszédközben öntudatosan mutatja gyöngysorhoz hasonló fogait.

Társalgás közben miss Rozalinda majdnem mindig nevet, a mi az emberre egyhangú hatással van, de ezt a szokását a bálteremben és a szalonban elragadóan találják. Kerek, telt arca a fiatalág hamvas pirját mutatja. Kicsiny fülei rózsaszínűek és meg lehetős vagyon képviselő valódi fekete gyöngyökkel ékeskednek, melyek majdnem mogyoró nagyságúak.

Hangja zenéhez hasonló, de Rozalinda nem igen szeret beszélgetni; inkább csak te-

szántuli kálvinistaság vezetésére van hivatva!

A magyar református Sion ormára, mely a mult ősszel mély gyászba borult, ismét feltüzeltjük az örömmel s a reménynek vidám színekben játszó zászlaját. Reménnyel és bizalommal tekintünk a jövőbe, mert egyháznak hajójának kormányzata olyan férfira bízott, ki a szirtek és hullámcsapások közt is erős kezekkel, bátor lélekkel, óvatosan, de határozott irányban vezeti azt a biztos rév felé!

A tiszántuli egyházkerület a beregi és máramarosi bércektől egészen le az Al-Dunáig terjed. Végvidékein fekvő református egyházai megannyi védbástyái s erős sziklavárai a magyarságnak és protestántizmusnak, — az alföldi gazdag rónaságon fekvő nagy egyházai pedig hatalmas, bevehetetlen tábor-helyei a protestántizmusnak, iskolái a műveltséget és felvilágosodás fényét messze vidékekre szétárasztják. Csaknem egy millió református ember dicséri e nagy területen ékes magyar szóval az istent s nagyon fontos feladat vár arra, kit e legnagyobb egyházkerület püspöki székébe emel a közbizalom.

Hálát adhatnak azonban a gondviselésnek az egyházkerület tagjai azért, hogy minden időben küldött számukra a gondviselés olyan kiváló férfiakat, kikre teljes nyugalommal és bizalommal ráruházták az egyházkerület kormányzását. E kiváló férfiak közé tartozik Kiss Áron, a szatmári egyházmegye esperese s tegnapról kezdve a tiszántuli egyházkerület törvényesen megválasztott püspöke.

Mi a napi sajtó szerény munkásai, nem vagyunk arra hivatva, hogy Kiss Áron érdemeit, egy küzdelmes, hosszú életpályá gazdag eredményeit egy hírlapi cikkünk keretében a maguk teljességében méltathassuk. Ez az egyház-történetíró feladata leerd. Az egyház-történet lapjaira arany-betűkkel van fölírva a Kiss Áron esperes neve s mi — és velünk együtt a protestánsok százai — megvannak arról győződve, hogy Kiss Áronnak a püspöknek neve még fényesebben fog azon lapokon ragyogni!

A szatmári egyházmegye azon egyházmegyék közé tartozik, melyek a legveszélyeztetettebb pontokon fekszenek. — Ezen egyházmegyét hosszú évtizedeken

keresztül kormányozta bölcsességgel Kiss Áron s kormányzása alatt az egyházak megerősödtek s virágzásnak indultak. A Szamos és Tisza mentén a magyarság megerősödése s a protestáns szellem terjedése első sorban az ő érdeme. Nemcsak szóval, az ige hirdetésével, hanem tollal is szolgálta a protestantizmus ügyét s megjelent több rendbeli munkái a magyar protestáns egyházi irodalom legbecesebb termékei közé tartoznak.

Néhai Révész Bálint püspökünket, midőn elbetegedett, Kiss Áron helyettesítette a gyűléseken, valamint ő lett a helyettes püspök Révész Bálint elhunytá után. Ezen állásra őt nemcsak a régi szokás emelte, hanem arra képesítették őt azon nagy érdemek is, melyeket hosszú, tevékeny működése alatt egyházunk ügyei körül szerzett.

Ezen érdemeket kívánta most némi-leg megjutalmazni a tiszántuli református hívek nagy többsége, midőn Kiss Áront a püspöki székbe ültette.

Kiss Áron megválasztása felett annál nagyobb a mi örömünk, mert az ő győzelmében mi egyuttal a tiszta református elvnek, a zsinat-presbyteri irányzatnak a győzelmét is látjuk.

Adja az Isten, hogy szeretett püspökünk, ki előhaladott kora daczára teljes testi és szellemi erőnek örvend, még sokáig kormányozhassa egyházunk hajóját s lássa a gondjaira bízott híveket hitben erősnek, számban megszorodottnak. Juttalmazza kormányzó működését teljes siker s tegye derűs életét hálás híveinek szeretete és tisztellete!

Isten áldása lengjen magyar református egyházunkon! Isten áldása kísérelje főpásztorunk működését!

Igazságos harcra fel!

Igazságos harcra fel! Ezen jelszavak alatt mozgalom indult meg fővárosi izraelita vallású polgártársaink körében az izraelita felekezeteknek a bevett felekezeteknek sorába leendő felvételére.

Az elhangzott jelszavakra — a mi csak természetes — a fővárosi összes izraelita lakosság tömörült a mozgalom köré; egyéni és politikai pártállásukra való tekintet nélkül sorakoztak mind annyian a mozgalomban való részvételre és mindjárt össze hívtak egy értekezletet, melyen az országgyűléshez e tárgyban in-

terzendő kérvény elvi tartalma telett megállapodhassanak.

Az értekezleten, melyen Wahrmann Mór, Neumann Frigyes, Neumann Sándor, Weinmann Fülöp, Tatay Adolf, Deutsch Sámuel, Dr. Márkus Dezső, Dr. Löw Tivadár, Dr. Graner Ernő, Dr. Feleki Béla, Dr. Czukor Sámuel, Dr. Vázsonyi Vilmos, Szaboics Miksa és többen, mint a fővárosi izraelita kitűnőségei és dr. Rósa László, mint a Szeged városi hitkönyvek küldöttei, jelezték meg, dr. Vázsonyi Vilmos jegyző ismertette az országgyűléshez intézendő kérvény tervezetét.

A kérvény lényege, mint azt már a fővárosi lapok is ismertették: Amennyiben a képviselőház többsége, az u. n. szabadelvű párt, ragaszkodnék állásponthoz, hogy t. i. nem ismeri a leleltetett és nem adja meg az ellenzéki pártok által annyiszor sürgetett és pártoknál programjukba mindenkor és most is felvett vallás szabadságot a hazai összes polgárainak és a bevett felekezetek rendszerével szakítani nem akarna, a zsidó felekezetetiktassa a bevett felekezetek sorába.

A már 25 éven át politikailag egyenjogúsított magyar zsidó polgárok hasztalanul reméltek, várták ezt azon párttól, melyet a legnagyobb aldozat-készséggel mindenkor támogattak; még csak párt-programjába sem vette fel ezt az általa egy negyed századon át támogatott u. n. szabadelvű párt, annál kevésbé helyezte ezt az ezen párt által fentartott kormány csak kiállításba is. Az olyan pártnak szabadelvűségeitől, melytől az országnak egy nagy számot tevő, főként értelmi kontingensének, 25 évi politikai egyenjogúsítása után ezt kérni kell, nem sokat várhat a hazai zsidóság.

De elvégre — nem nagy dicséretére eddigi türelmöknek — felébredt zsidó vallású polgártársainkban a szegényérzete és elérkezettnek látja az időt már most, midőn nem csak kérni, de minden megengedett és jogszzerű módon követelni fogja az országgyűléstől, hogyha az egy istent hívó többi hívőkkel egyenlő terheket és kötelességeket ró rá az állam, ugy adjon ezekkel egyenlő jogokat is hozzá neki a társadalomban.

Örömmel üdvözölhetjük ennél fogva a fővárosi zsidó lakosság mozgalmát s rajtuk vidékieken van a sor, hogy az ország szívéből kiindult ezen mozgalomhoz minden tekintetben esatlakozzunk, sőt tovább is menjünk egy lépéssel s nehogy újabb keserű csalódásra kelljen fölébrednünk, a kezünkbe is letett politikai jogainkat olyan emberekre, olyan férfiakra ru-

Saratogában. Mr. O' Brigham állítja, hogy nagyon jól emlékszik barátságára, pedig az igazat megvallva, már arra sem emlékszik, hogy látta-e már a bankárt valaha . . .

Este, midőn Mr. Wreford szivarozva olvasa a »New-York Herald«, Rozalinda-ot, kinek épp egy felőrai ideje van még, hogy a bábra felöltözött — hanyagul mondta:

— Pa dear! Mr. O' Brigham meghívtam holnapra ebédre.

— All right, gyermekem. Ki ő?

— Nem emlékszel már reá? Saratogában találkoztunk, igen udvarias volt irányomban.

— Mennyire becsülöd a jövedelmét!

— Egy millió dollárra — körülbelül.

— Nagyon jól van.

— Nem lennél ellene, ha hozzá mennék?

— Eppen nem; feltéve, ha tetszik neked.

— Tavaszszal huszonhat éves leszek. —

— Ö mellbeteg.

— Well!

— Ugy látszik — te megértesz engem — hogy jó partie . . .

A hét végén egy livrés inas miss Rozalinda részére egy egész kosár üvegházi virágot és levelet hozott, mely így hangzott:

»Kedves miss Wreford!

Főtéve, hogy ittlemen valódi czejla már nem titok, engedje megvallanom, hogy a benyomás, melyet szépsége és szeretetreméltósága Saratogában tett reám, közlebbi ismeret-

ázzuk, kiknek szabadelvűsége, politikai jelene önmagában kötelező ígéretet nélkül biztosítékot nyújt az iránt, hogy a csak emberi jogra irányuló ezen törekvésünkben szívvel, lélekkel támogatni fogunk bennünket. Ne bizzunk tehát kötelező ígéretekből.

Városunk zsidó vallású polgárai között eddig még nem történt kezdeményezés a központi mozgalomhoz való csatlakozásra. Nem kétkedünk azonban, hogy a hivatottak erre a kezdeményezésre már legközelebb megteszik és egyuttal a közeli választások alkalmával minél számosabban, mindnyájan oly jelölt körül fognak csoportosulni, kinek egyénisége önmagában a legnagyobb garancia lesz aspirációik támogatására.

Ne ismerjük e tekintetben pártállást, az legyen a mi jelöltünk, az a képviselőnk, azt támogatassuk, kitől mi is várhatjuk aspirációinknak az ország színe előtti szívvel, lélekkel való támogatását.

A nép, mely nem segít önmagán, ne várjon segítséget másoktól sem.

Dr. Fon Antal.

Választási mozgalmak.

A Debreczeni eredeti tudósítása.

A báránai választó-kerület függetlenségi és 48-as pártja, mely 1887-ben oly fényes diadalt aratott, ismét Illyés Bálintot kiáltotta ki képviselő-jelöltül.

Folyó hó 10-én a délutáni órákban tartott meg Báránban, a választó-kerület székhelyén, a kerületi pártgyűlés, melyen minden község függetlenségi és 48-as pártja küldöttségileg volt képviselve, a mely községbeli elvtársak pedig a rossz utak miatt küldöttségileg nem tudták magukat képviselni, azok levél útján fejezték ki hozzájárulásukat a közgyűlés határozatához.

A közgyűlés példás rendben s nagy lelkesedéssel folyt le. Elnökké a testben öreg, de lelekben ifjú Papp László báránai föld-birtokos választott, alelnökké kiküldötték: Biró János Báránról és Zakány Lajos Derecskéről, jegyzővé pedig Simon István udvari ev. ref. tanító választott.

Papp László azon indítvány, hogy a báránai választó-kerület függetlenségi és 48-as pártja ismét Illyés Bálintot, a kerület eddigi képviselőjét, kérje föl a jelöltség elfogadására, nagy lelkesedéssel elfogadtatt. E megállapodás után Kósa Barna, lapunk f. szerkesztője emelt szót s hosszabb beszédben figyelmeztette a nagy számmal egybegyűlt elvtársakat a függetlenségi eszme mellett való kitartásra s fölkerítte őket, hogy a függetlenségi lobogót diadalra vinni segítsenek.

Ezután küldöttséget választottak, mely Illyés Bálintnak a közgyűlés jegyzőkönyvét kézbesítse s őt a jelöltség elfogadására fölkerje. E küldöttség tagjai voltak: Papp László, Galgóczy István, D. Varga József, Jenei Lajos, Zakány Lajos, Lénárt Gábor, Kazay Gyula, Nemeti Márton s Nagy János. E küldöttségben a kerületnek minden nagyobb községe képviselve volt.

Midőn elnök a közgyűlést berekesztette, Futó József báránai jegyző, ki a közigazgatási hatóságot képviselte, teljes elismerését fejezte ki Papp László elnöknek a felett, hogy a tanácskozási példás rendben s higgadt modorban vezette.

A báránai választó-kerület függetlenségi és 48-as pártjának küldöttsége tegnapi d. u. tisztelt Illyés Bálint előtt Debreczenben s

ségünk alatt csak erősödött, úgy annyira, hogy most már csak azon reménnyel közeledhetem feléje, hogy kezét bírassam. Olyan helyzetben vagyok, hogy feleségemnek évenként 500,000 dollárt bocsáthatok rendelkezésére. — Nászajándékul pedig Mexikóban egy palotát, Queretaron egy nyaralót, egy fogatot és két hátsó lovat fogok felajánlani. Ha ezen körülmények közt elhatározza magát arra, hogy házam urnöje legyen — mely hivatalra csakis egy olyan nagyvilági, előkelő hölgy lehet képes, mint ön — és ha csekély személyem iránt jóakarattal tanúsít, úgy ön engem a legboldogabb emberré tesz.

Alázatos szolgálja

O' Brigham Lewois

Rozalinda felelete, mint ezt a mexikói várta, teljes meglepődésre lehetett:

Tisztelt uram!

Barátságos ajánlatára azt válaszoltam, hogy ismeretségünk alatt nem volt ön előttem közönyös. Ma estére szívesen látom. Egyedül fog találni atyámmal. Nagybecsülemem kifejezésével maradtam

szíves üdvözléssel

Wreford Rozalinda.

Két évvel később mr. O'Brigham feleségével együtt fölkereste a saratogai gyógyfürsőt. A férfi feltűnően megöregedett, sokkal szenvedőbbnek nézett ki és nagyon sok időt és gondot fordított az öltöztetésére. Felesége valódi divathölgy — mindig szép, mindig feltűnő,

szóval is felajánlotta neki a jelöltséget. Illyés Bálint, kihez e kerület választói rendületlenül bizalommal ragaszkodnak, engedett a bizalom ezen újabb nyilvánulásának s elfogadta a jelöltséget s ezen kijelentését a küldöttség tagjai nagy örömmel fogadták.

A kormánypart, ambár bukását előre látja, szombaton délután Nagy-Bajomban zászlót bontott. A nagybajomi születésű Dr. Czövek Lajos budapesti ügyvéd nevével indul a küzdelembe, de meddő lesz e küzdelem, mert a báránai választó-kerület választóinak elhűségét semmiféle hatalom meg nem ingatja.

Nagy Bajomban szombaton d. u. pártkülönbség nélkül értekezletre hívták össze az összes választókat. Ezen értekezleten Dr. Czövek Lajos is részt vett. Nagy-bajomi elvtársaink gyanútlanul mentek el ezen értekezletre, de midőn látták, hogy ott tulajdonképpen kormányparti jelölt állításáról van szó, ott hagyták az értekezletet, a választóknak kormányparti töredéke azonban ott maradt s megállapodott a Dr. Czövek Lajos jelöltségében.

Most midőn az alkotmányosság védőgátjai bomladoznak, nem győgne czövekre, hanem erős oszlopra van szükség. Tudják ezt nagyon jól a báránai kerület választói is s azért rendületlenül ragaszkodnak a függetlenségi és 48-as párt erős oszlophoz: Illyés Bálintoz.

H-Szoboszlóról vettük jan. 10-iki kelettel

a következő levelet:

Hajdu-Szoboszló város lelkes függetlenségi elvi polgárai soha ily impozánsan még nem rótták le szeretetüket és elismerésüket Polónyi Géza iránt, mint ma. Bebizonyította a választóközönség, hogy e kerületben a hivatalnokai kar mozgósítása, s a kormánypart ámitgatásai semmit sem érnek, mert tántoríthatatlanul ragaszkodnak a szívükben megérett és táplált függetlenségi és 48-as elvekhez.

A választók egy része tajtékozó paripán, az öregebbjei pedig kocson és szekereken vonultak ki a vasúthoz. A lovasok nemzeti színű kokárdával és veres tollal, a kocsi és szekerek pedig zászlókkal voltak felszerelve. A lovas bandérium 90 lovasból állott. Három választó, névszerint Ádám Mihály, Soós János és Zaboly János rendezték a menetet a vasúti állomáshoz. Utközben a polgárság a következő választási nótát dalolta:

Polónyi-nóta.

Ad nótám: Kossuth Lajos azt üzenté.

Kossuth Lajos a mi apánk,
Kilországból vigázvó réánk,
Kilországból hallik a dal:
Éljen soká a baloldár!

Éljen Polónyi!

Kormányparti nem kell nekünk,
Polónyi lesz a követünk.
A ki szereti hazáját,
Adja rája szavazatját!

Éljen Polónyi!

Kormányparti nem kell nekünk,
Polónyi lesz a követünk,
Nekem is van szavazatom,
Én is Polónyira adom!

Éljen Polónyi!

Midőn a vonat az állomásra berobogott, a kocsiból kilépett Polónyit viharos éljenzéssel fogadta, s Hetey Ignác ügyvéd körülből a következő szavakkal üdvözölte:

Isten hozta körünkbe nagyságos képviselő urat! Nézzem körül sorainkon, s győződjék meg, hogy mi méltók vagyunk arra, hogy a képviselő ur bennünket a parlamentben továbbra is képviseljen, mert ez a lelkes választó pol-

de titokban bosszankodik a sorsra, a miért olyan hamar elérte vágyainak czélját. Egy férjes asszony bármily szép és fiatal legyen is — amerikai társaságban nem szerepelhet mint »szépség.« O'Brigham asszonynak különös mulatsága telik ahban, ha férjével érezetheti, hogy mily nagy áldozatot hozott ő, mikor mr. O'Brigham csekély személyének nemj adott kosarat.

— Ugy emlékszem, hogy a sálomat a pavilonban hagytam. Nem hoznád el, Lewis?

Rozalinda asszony nem tartja érdemesnek hátrahíznai férjére, ki a legnagyobb igyekezete dacára sem képes vele lépést tartani. Két udvarlójával sétál, kik a mulattatás dolgában egymással vetélkednek.

— Szívesen, kedvesem — suttopta a kimerült nábob és lihegve, beessett, kipirult arccal sietett visszafelé, olyan gyorsan, a mint csak birt.

Két régi barátja — kedvükre élő fiatal emberek és irigylésre méltó partiek — utána kiáltott:

— Hova olyan sietve, vén gyerek?

— A feleségem elfeledte magával hozni a sálját.

Részvétellel tekintettek utána.

— Que voulez-vous! — mondá az egyik, ki nagy nehezen tanult valamit Párisban francziánul: neki egy szerető, jó feleség ápolására volna szüksége, ki több gyöngédséggel viselkedne iránta, és nem vételné észre annyira a világgal, hogy mennyire terhére vannak a miliói, mint azt ez a new-yorki szépség teszi.

gárság tanujelét adta annak, hogy önhöz ragaszkodik és mandátumát csak a képviselő urnak óhajja továbbra is adni. Kiáltuk egy szívvel-lélekkel: Eljen Polónyi Géza képviselő ur! Az ezt követő s percenkig tartó éljenzés után Polónyi megköszönte a szíves fogadtatást, s kijelentette, hogy a mint eddig küzdött a függetlenségi és 48-as elvekért, úgy fog ezután is küzdeni, s ezen elvektől őt csak a halál választhatja el.

Folytonos éljenzés közt vonult be (e bevonulás szombaton történt. Szerk.) Polónyi H-Szoboszlóra, s a főtéren tudatta választóival, hogy beszámoló- és program-beszédét vasárnap d. e. fogja megtartani.

Másnap, vasárnap d. e. 10 órákor tartotta Polónyi Géza program-beszédét a ref. templom előtti téren.

Már kora reggel megindult a mozgalom a városban. — Az utcák telve voltak piros tollas választókkal, a kik nagy tömegekben vonultak fel nagynevű képviselő-jelöltjük program-beszédének meghallgatására.

A kerülethez tartozó falvak függetlenségi párti választói küldöttségileg képviseltették magukat. Kilenc óra után egészen megtelt az óriási tér választókkal, a kik között a kormánypart korteseit is láttuk ólalkodni — leskelődni, hogy a zarándok utra elvezetett jámbor kormányparti képviselő-jelöltjüknek a függetlenségi párt nagy napjáról számot adhassanak.

Pont 10 órákor jelent meg a városház előtti téren Polónyi Géza s kitörő lelkesedéstől áthatott választóinak szünni nem akaró éljenzése között lépett az emelvényre.

Midőn a percekig tartó éljenzés szünni kezdett, messze elhangzó érczes hangon kezdte el egy óráig tartó program-beszédét.

Mindenek előtt számot adott a lefolyt országgyűlésen tanúsított magatartásáról s parlament működéséről s főleg arról, hogy a választókerület bizalmából kezébe vett »függetlenségi s 48-as párti« zászlót tisztán, moesoktalanul hozta vissza választói körébe, s most midőn látja, hogy Szoboszló város és kerületének függetlenségi érzelmű polgárai ismételve bizalommal kínálják meg a jelöltséggel, nemcsak örömmel fogadja azt el, de kijelenti, hogy legnagyobb büszkeségének tartotta minden időben, hogy Szoboszló város és kerületének megtisztelő bizalma folytán vehet részt a függetlenségi párt parlamenti nagy küzdelmeiben.

Azután éles bírálat alá vette a kormány azon intézkedését; hogy a tél derekán oszlatla fel az országgyűlést. A hatalmi érdekek elvesztése miatti felelem vihette a kormányt ez egyedül és példátlanul álló lépésre. Hatalmasan fejtette ki, hogy mi és ki a kormánypart? Kiből s milyen politikai erkölcsessel bíró emberekből áll e fegyelemhez és parancshoz szokott tömeg, a mely gondolkodás nélkül, commandóra szavazza meg a nemzet léteérdekét veszélyeztető kormányjavaslatokat. — Felsorolta azokat a sérelmeket, melyekkel a kormány a közelebbi országgyűlési ciklus alatt a nemzetet tört. — Kifejtette a függetlenségi párt álláspontját és az utóbbi időben tett óriási küzdelmeit. — Felhívta a polgárokat, hogy a függetlenségi s 48-as párt zászlója alá sorakozzanak, — hogy a nemzet önállóságát veszélyeztető Szapáry kormány ellen minél erősebben felemelhesse a nemzet tiltakozó szavát.

A hatalmas szónoki hévvel, de egyszerűsággal teljes tárgyilagossággal elmondott beszédet több ízben megszakította a lelkesült választó polgárság kiűző éljenzése, s midőn Polónyi beszédét befejezte, a szeretet és a ragaszkodást igazoló lelkesült éljenzéssel kísérté a polgárság Kiss Dániel volt orsz. képviselő lakaság.

Délután a város tizeiben összegyűlt polgárságot látogatta meg Polónyi. Örömmel látta azt a lelkesült fogadtatást, a melyben részesült minden egyes tizedben beszédet fogadtak, a melyben nemcsak a jelöltjük iránti törhetetlen ragaszkodás és szeretet, de a függetlenségi és 48-as párt iránti rendíthetetlen hűség is nyilvánult. Örömmel tapasztaltuk, hogy Szoboszló város értelmes és művelt polgársága régi jó híréhez méltóan ismét dicsőségre vezeteti a »függetlenségi és 48-as párt« lobogóját.

Polónyi Géza két napig maradt választói körében és csak kedden utazott vissza a fővárosba.

Szoboszló város hazafias polgárságának ünnepét éppen a program-beszéd alatt — a mint bennünket értesítettek — egy hallatlan és megbotránkozható incidens zavarta meg, a mely annyival is inkább elítélendő, mert a mindenáron botrányt előidézni akaró hős a szoboszlói járásbírósg egyik hivatalnok volt. Midőn Puky Gyula kir. táblai elnök ur országiszerte örömmel és helyesléssel fogadott körrendeletét a felügyelete alatt álló bíróságoknak megküldte, azt hisszük, hogy legfőbb czélja az volt, hogy az elfogultalan lélekre valló és alkotmányos jogainkat tisztelő körrendelet ne csak írott malaszt legyen, hanem azt bíróságaink kötelező parancsnok tekintés, annyival inkább, mert e rendelet az 1869. évi IV. t.-cz. 11. §-ának magyarazata. Ugy látszik azonban, hogy Somlyódy István bíróságíj aljegyző ur sem a törvényt sem e rendeletet nem ismeri, vagy ha ismeri, azokat tiszteletben tartani nem akarja.

Ez az ur volt az, a ki úgy a Kossuth Lajos név ünnepén, mint márczius 15-én nagy

hanggal beszélt a 48-as elvekről sőt Polónyi Géza és Kaas Ivor jelenlétében Kossuthért dicsőizott. Ez az ur volt az, a ki a szoboszlói függetlenségi pártelnöknek úgy nyilatkozott: »Szégyen a függetlenségi Szoboszlóra, hogy Wekerlet diszpolgárául választotta«, — s végre ez az ur volt az, a ki mint törvényt és igazságot szolgáló ember az 1869. évi IV-ik t. cz. 11-ik §-át s a kir. Táblai Elnök ur körrendeletének azt a pontját, hogy »a szenvedélyek örvényébe a bírónak magát sodortatnia nem szabad, a mint hogy őt a törvény is felmenti attól, hogy a pártfegyelem járma alá hajtsa magát. A bíró a maga politikai meggyőződését nem dobhatja oda a pártküzdelmek porába s nem állíthatja pártszendélyek közé. — A bírói karnak rendíthetetlen sziklaként kell a politikai pártküzdelmeken felülemelkednie. — Ezért rendeli az 1869. IV. t.-cz. 11. §-a, hogy a bíró nem lehet tagja semmiféle politikai gyűlekezletnek s nem vehet részt azok gyűléseiben. En tehát nem ketlem, hogy a felügyeletesre bízott bíróságok minden egyes tagja egyetért velem abban, hogy közülök egyik sem vehet részt — magát a szavazást kivéve — semmiféle képviselőválasztási pártértekezletben, annál kevésbé bármely pártnak szervezkedő vagy végrehajtó bizottságában s még kevésbé adhatja magát oda korteskedések eszközüvé, avagy bocsátkozhatik önmaga akár nyílt, akár palástolt korteskedésbe és pedig — hogy világosan nyilatkozzam — akár ellenzéki, akár kormányparti képviselő választásáról legyen szó. — Ha mindazonáltal fellevelemben csatlakoznám s a debreczeni kir. itéletábla kerületében működő bíróságok bármelyik tagja a fennebb idézett törvénnyel összeütközőben cselekednék: azt én, felügyeleti kötelességeimhez képest, nem haboznám a törvény sorompója elé állítani.

Felhívom ezekben képest a felügyeletesre bízott bíróságok vezetőit, hogy eme figyelmeztető körrendeletnek tartalmát a vezetőségük alatt álló bíróságoknak úgy bírói, mint segéd — s kezelőhivatali tagjaival közölni, s ha esetleg a fennebb jelzett irányban teendő felügyeleti intézkedés szükségesé merülne fel, — erről hozzám haladéknél jelentést tenni szíveskedjenek, ignorálja, sőt még figyelembe sem veszi. Mert ez az ur volt az, a ki előre kieszelt módon szombat éjjeli 12 óratól bor mellett ott virasztott a nagy vendéglő emeleti szobájában azon szándékkal, hogy az emeleti ablakot idejében elfoglalva, a vendéglő előtti téren beszélő Polónyi Gézá beszéd közben inzulálta, ellene demonstráljon, — s a függetlenségi párt nyugodt s a helyzet méltóságához illő magatartással megtartott ünepejét botrányral zavarja meg.

Ugyanis az a szerencsétlen ember, midőn Polónyi a candidationális törvény hátrányai ró beszélt lekiáltott az emeleti ablakból, hogy »nem igaz«, mire Polónyi nyugodt hangon felszólt, hogy »nem önnék, hanem az országnak beszélek! A botrányt kereső ur tudva azt, hogy az emelet a nép haragjától megmenetheti, — jónak látta tovább demonstrálni, — s a program beszéd folytatásába ismételt, de akkor már ordító hangon lekiáltott Polónyinak, hogy »nem igaz.« Polónyi körül nézve kérdezte: »ki mondja azt, hogy nem igaz?« a mire Somlyódy István aljegyző ur a mellét verve kiabált: »hogy én mondtam.« — E nyilvánvaló inzultálásra és durva sértésre Polónyi ismét nyugodt, de határozott hangon ezt felelte: »hogy én nem szoktam hazudni. h a n e m a z u r h a z u d i k.« A jogos haragra gerjedt népe demonstrációra és sértő botrányra óriási zajt csapott, s az aljegyző urat különböző szavakkal tisztelte meg, sőt többen »le kell ütni«, »dobjakk ki az ablakon« stb. szavak kíséretében az emeletre akartak hatolni, hogy a botrányhóst kellő jutalomban részesítsék. Természetesen, már ekkor az ablak üres volt, s a demonstráló aljegyző ur jónak látta visszavonulni, s midőn a polgárok szétoszlottak, távozott el a vendéglőből kétszuro nyos esendő őrizete alatt.

Reméljük, hogy Puky Gyula kir. táblai elnök ur a »törvény sorompó elé« állítja az aljegyző urat, ki éppen választási mozgalmak alkalmával csinált botrányt!

Ujdonságok.

* **A püspök-választás** eredményének híre tegnapi a késő esti órákban terjedt el Debreczenben s általános örömet és meglepődést keltett. A vendéglőkben poharat emeltek a Kiss Áron egészségére, számosan pedig táviratilag üdvözölték az új püspököt. A báránai választó kerület függetlenségi és 48-as pártjának küldöttsége, mely Illyés Bálintot tegnapi fölkérte a jelöltség elfogadására, mihielyt a püspök-választás eredményéről értesült, azonnal üdvözlő táviratot küldött Porcsalmára Kiss Áronhoz. Táviratban üdvözölte Kiss Áront lapunk szerkesztősege is.

* **Thaly Kálmán** ur az ország függetlenségi és 48-as párt alelnöke elvtársaink őszinte örömeire még mindig körünkben idözik. Tegnapi délután a Függetlenségi Kör helyiségében gyűltek össze az Iső választó kerület oszlop emberei, pártunk tekintélyes polgárai minden meghívás nélkül, — megbeszélendők a politikai eseményeket. Valóban megkapó jelenet volt látni azt a szeretetteljes

ragaszkodó képviselője fakadó e Kálmán ur politikai in egyserűsége ferfiak kivá bizodalmas szetesen lyes száma estét **Tha** mel engedé folyt az el vendéglő hából döng akkor tudt függetlens is hasonló selőjelölt Kis Alb csak fokoz érték a fe g á r o k a való törhe szent öre Kálmánt e melegebb sak a b á v e egy más győzelem telt érdem kormány jelöltállítás Thaly felleptése

* **P** tesitük, B város) sz

* **A** választó meg eddig des melle gyakorló nan választó név sorolás, Dr. H Manó, B Csengeri Feischl Mór, Fra Péter, H kobovics Klein Mór, Menyhért muel, Lig Lusztig Mór, Preimann Arkab, Rose hal Dániel Sorger J Lajos, W

* **E** tanácssterján d. e. a közpön választó

* **E** Pennsylvan melynek sz vel azonok a négernek nak lekenny nem fogad hogy mi-összeget r hogy több egy 600, e lapra, hogy éves elői

* **B**roadax gító példát nem egés mert it, a imént aka alapon, ho egyzerre. ak talált

* **C** régi és büszkesé nitóságba méltóság mert a hatalan ismerte a terjedve kétszeres szülőtte, lala bizo Gön cz 1817-ik ben tan czimzete ket irt. kesztett.

* **jan. 12.** segített ezen hor alatt az ingó-bing nyakat, a neve. hortobag tetőket a hőleplevé nak a h most a

Színház.

A szatmári színház megnyitása.
A szatmári színházban, a melynek megnyitása a jövő szombaton lesz, a bemutató előadásán a Szigetvári vértanúk első felvonása kerül színre, melyben a nemzeti színház tagjai közül is résztvesznek néhányan. Ezt alkalmi prólog követi s az estét egy népszínmű zárja be. A második előadás egy vígjáték kerül színre, melyben Sz. Priella Kornélia is szerepel. A megnyitó előadásra az orsz. színészegyesület igazgatóságát a napokban hívta meg egy Szatmár város tanácsából álló küldöttség.

TÖRVÉNYSZÉK

Irodalmi pörök. Krecsányi Ignác szingizgató ellen egyszerre többen tettek feljelentést szerzői jog bitorlása miatt. Így Schönthan Ferencz író a Hadjárati a békében című színműnek, Ed. Bote és G. Bock berlini zeneiadó cég a Kékszakálu herceg, a Szép Heléna, a Trapezunti hercegnő, a Párisi élet, a Rablók és a Gerolsteini nagy hercegnő című operettek és G. Rikordi et Comp. milánói zeneiadó cég a La Traviata operának jogtalan előadása miatt indítottak pört Krecsányi Ignác szingizgató ellen a budapesti kir. törvényszék előtt s kérték őt a felszámított 2200 frt. kárterítésben és 1000—1000 frtig terjedhető pénzbüntetésben elmarasztalni. A felpereseket előbb Schulek Géza, később pedig Béli Zsolt dr. budapesti, az alperest Neuman József dr. pozsonyi ügyvédek képviselték. A perek a törvény értelmében letárgyalatván, mindkét fél itéletet kért, mielőtt azonban a törvényszék kimondotta volna az itéletet, felperesek kereseteiktől elálltak és a pert valamennyien letették. Ennélfogva a törvényszék a felpereseket pervesztéseknek ítélte és az alperesnek okozott költségek megtérítésében elmarasztalta. Krecsányit tehát nemcsak hogy felmentették a nagy kereseti összegek megfizetése alól, de felmentették ama vád alól is, mintha a felperesek szerzői jogát bitorolta volna és az említett színműveket jogtalanul mutatta volna be a közönségnek a budai színpadon.

Közgazdaság.

Megpenészedett bort hogyan lehet ismét jóvátenni? Penészes bornak megjavítása sokkal nehezebb, mint a tisztaitu bornak jó minőségben való megtartása. Az itt közlendő eljárásnak azonban kedvező eredményét valószínűnek tartjuk. A penészes bort mindenek előtt szellőztetni kell, az áthatott levegő a penészeszagot magával veszi. E célra egy hordót a penészes borral 2/3-ára megtöltünk s apró lyukkal ellátott esővetérszűrővel, melyet fejtőgéppel kötünk össze, a fejtőgép gyors forgatása által a levegő a csővön keresztül a borból apró buborékokban il-

lan el s magával ragadja a bor penészeszagát. A szellőztetett bort azután összekeverjük faszénporrrel, kiszitálván belőle a finomabb részeket, 1 hltr. borra 1 kl. széntörmeléket veszünk s 24 óra elteltével a szénnel kevert bort átszűrjük (Slömmér szűrőgép híjával sűrű vízszoból készített turós zacskót használhatunk) s kénezzett hordóba átfeljük; 3—4 hó múlva a bor penészeszagát elveszti.

Az oroszországi inség.

Az oroszországi inség jövődől historikusainak éppen annyit kell majd foglalkoznia az e nagy csapással együttjáró közigazgatási és magánosok által elkövetett csalásokkal, mint magával az inség történetével. A begyülő rengeteg pénznek és élelmiszereknek fele sem jut az insészek kezébe, hanem már utközben illetéktelen zsebekbe terelik. A legutóbbi napok legfeltűnőbb csálása a libai hírhedt liszt-szállítás. A pétervári közsegánács több száz-ezer rubelt szavazott meg lisztvásárlásra, a főváros szegényei számára. Két közsegánácsos Libauba ment s ott Puchert F. gabonakereskedővel megkötötték az üzletet. Az amugy is roppant aron vásárolt és előre kifizetett liszt a leggyalazatosabb módon volt homokkal, mészszel, hamuval s egyéb anyagokkal vegyítve, oly szemérmellenül, hogy egy pud lisztben, tehát 40 fontban 18—20 font idegen anyag volt.

Ez az eset roppant felháborodást keltett Pétervárott, s botrányos, zajos ülést idézett elő a városi közgyűlésen. A vitakozás roppant izgatott volt, s éle Lihacsev polgármester, valamint a Pucherttel üzletet kötő két városi tanácsos ellen irányult. Nevezetes volt Schaumann városi tanácsos beszéde, ki a következőket mondá: »Az aratásnak várható eredménye már júniusban ismeretes volt s a дума 300 ezer rubelt dobott ki. Akkor az árak még nem voltak nagyok, miért nem tett akkor a városi tanács semmit, miért nem akart augusztusban fölvilágosítást adni műveleiről, miért tüntette ezt föl kereskedelmi titoknak? A Pucherttel való szerződést is eltitkolták; decemberben megígérte ugyan a polgármester a kérdezősködé- re, hogy részletes jelentést fog betérjeszteni, de csak néhány számmal állt elő. Az úgy valódi állását most sem a városi tanácstól, hanem a sajtóból tudjuk, ma sem ad fölvilágosításokat s az erkölcsi felelősséget mégis el akarja magáról harítani. Ez bűn! S a fő bűnös a polgármester! — A rendőrség már kezébe vette a tisztítás munkáját. Most már mindent tudunk. A városi hivatal vád alá kell helyezni, át kell adni a törvénynek.

Lermontov csodálkozik, hogy Pétervár városát úgy be lehetett csapni, hiszen egy szakácsné, vagy egy péklegény is megtudta volna mondani, hogy milyen liszt az.

Hudekov azt látja, hogy nem igaz a régi orosz közmondás, »ami a malomkövek közt keresztül megy, az liszt«, mert bizony homok az. Durnovo tábornok szegényli magát, de a

városi hivatalnak még jobban kell magát szegénylennie. Nem akar vizsgáló bizottságot, mert a vizsgálat az igazságszolgáltatásnak a foladata, hanem revideáló bizottság kiküldését sürgeti.

Erre elhatározták, — hogy egy revideáló bizottságot küldenek ki az úgy megvizsgálására. Az inség szomorú látványában némileg komikus esetet képez Wendrich ezredes »küldetése«. Ez a tiszt illetékes helyen arra ajánlkozott, hogy azokat a nagy gabonamennyiségeket, melyeket a vasutak csak lassan-szállítanak az insés vidékekre, 6 pár hét alatt rendeltetési helyükre juttatja. Kivitte, hogy ezzel a gyorsított szállítással a közlekedésügyi miniszter őt bizza meg. Az a határidő, melyet Wendrich ezredes kért, már-már letelt s eddig nem mutathat föl egyéb eredményt, mint hogy két vonata szerencsésen kisiklott, a nagy gabonatómegek pedig csak ott vannak, ahol hetekkel ezelőtt.

Tolsztoj Zsófia grófné, Tolsztoj Leó gróf. neje az oroszországi inségről érdekes dolgokat ír egy müncheni ismerősének. A szamarai kormányzó parasztjainak helyzetét borzasztónak festi. Minden ember (kivéve a munkaképeseket) 30 font gabonát kap havonként, ezt megeszi 20 nap alatt, tíz napig azután koplal.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

378. vhr. szám.
1891.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 15,558/1891. P. számú végzése által Csanak József debreczeni lakos javára Ferenczy Károly kereskedő h.-nánási lakos ellen 178 frt 10 kr tőke, ennek 1891. évi november hó 13. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 65 kr perköltségek követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 326 frt 29 krra becsült bolti felszerelések és bolti árucikkékből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3803/1891. P. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Ferenczy Károly h.-nánási lakos üzletében leendő eszközésére 1892-ik évi január hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen- nel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt H.-Nánáson, 1891-ik évi december hó 28. napján.
Muraközy Gábor, kir. bir. végrehajtó.

Szives tudomásul!

A közlő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra

BÁLI SZÖVETEK,

szines selymek,

FRANCZIA VOILE-OK,

atlasz, satin és batisztok,

továbbá: LEGYEZŐK, VIRÁGOK, CSIPKÉK,

báli belépők,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.
(8.) —8

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint mindenféle

építkezési munkákat,

valamint **TERVEKET,** a legutányosabb árért és gyorsan készítek.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlván, vagyok Debreczenben, 1891. Deczember

Tisztelettel
BARCSAY MIKLÓS.
építész.

534. 3-3. Varga-utca 2252. sz. a.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december 1-től kezdve az összes raktárunkon lévő

női ruhászöveteket

FEKETE DIVATKELMÉKET IS, szines mosó velezeket téli gyapju nagykendőket,

trikot derek és gyermek-ruhákat valamint szőnyegeket

Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry és hollandi

SZŐNYEGEKET IS,

f ü g g ö n y ö k e t

mélyen

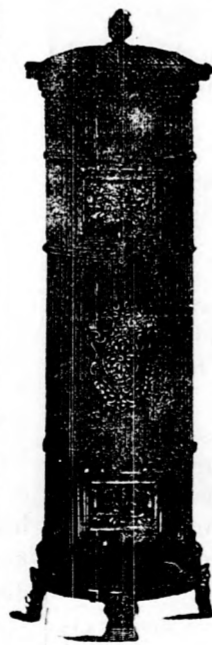
leszállított áron

árusítjuk el.

Szabó Lajos fiai

DEBRECZEN, RÓZSA-TÉR.

(8.) —8.

DEBRECZENI és BUDWEISZI GYÁRTMÁNYÚ
agyag kályhák,
Dolhai, Chiznovizi, Nadrági és Friedlandi vaskályhák
fa- és szén-fűtésre,

szabályozható köpeny- és Meidingi-kályhák

acél vagy zománcoz köpenynyel.

Legnagyobb raktár koresolyákban:

HALIFAX, MERCUR, MATADOR és ROHONCZY
rendszerben, sima pallirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

TENGERI-KÉZI-MORZSOLÓK

különbéle rendszerek szerint.

Tanczos R.-féle szabadalmazott (patent) tűzmentes betörés ellen biztosított

PÉNZSZEKRÉNYEK

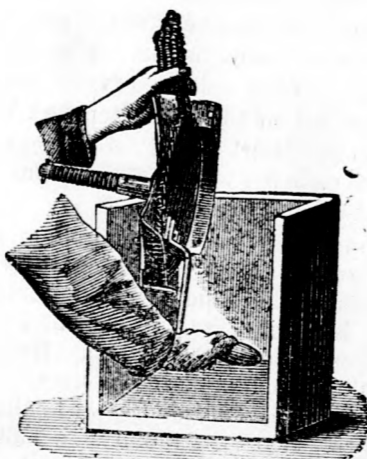
egyedüli képviselése

TÓTH GYULA

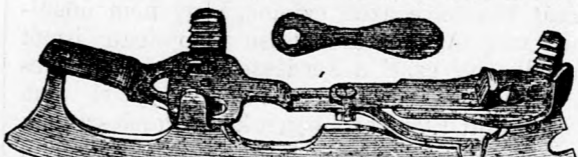
ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vasár-üzletében, Debreczenben, a városháza alatt.

(6.)

—5.

